

1 Rendes polgári bírósághoz vagy különös hatáskörű bírósághoz (például munkaügyi bírósághoz) kell-e fordulnom?

A szóban forgó ügy tárgyalása iránti kérelmet az illetékességgel vagy hatáskörrel rendelkező bírósághoz, különös jogvita esetén pedig a különös hatáskörű bírósághoz kell benyújtani. Zágráb városában (*Grad Zagreb*) kivételes módon városi polgári bíróság (*Općinski građanski sud*) és városi munkaügyi bíróság (*Općinski radni sud*) jár el szakosított bíróságként azokban az ügyekben, amelyekben máshol a városi bíróságok (*Općinski sudovi*) rendelkeznek hatáskörrel.

2 Ha a rendes polgári bíróságok rendelkeznek hatáskörrel (azaz e bíróságok feladata az ilyen ügyek elbírálása), hogyan tudhatom meg, hogy melyik bírósághoz kell fordulnom?

A bíróságok illetékességére vonatkozó szabályokat a polgári perrendtartás tartalmazza.

A kérelmet az alperes tekintetében, vagyis az alperes állandó vagy ideiglenes lakóhelye szerint általános illetékességgel rendelkező bírósághoz kell benyújtani, ha pedig az alperes jogi személy, akkor a bejegyzett székhelye szerint általános illetékességgel rendelkező bírósághoz. Amennyiben a pert valamely megyével, Zágráb városával, városokkal vagy községekkel szemben kívánják megindítani, a képviselő-testület helye alapján kerül sor az általános illetékességgel rendelkező bíróság meghatározására.

A Horvát Köztársasággal szemben indított ügyekben azonban az általános illetékességgel rendelkező bíróság meghatározása a kérelmező Horvátországon belüli állandó lakóhelye vagy bejegyzett székhelye alapján történik. Ha a kérelmező nem rendelkezik Horvátország területén állandó lakóhellyel vagy bejegyzett székhellyel, a Horvát Köztársasággal szemben indított ügyben az általános illetékességgel rendelkező bíróság a horvát parlament (*Hrvatski Sabor*) helye szerint illetékes bíróság.

2.1 Létezik-e különbségtétel alacsonyabb és magasabb fokú bíróságok (például körzeti bíróságok, illetve regionális bíróságok) között, és ha igen, melyik rendelkezik hatáskörrel az ügyekben?

Alacsonyabb és magasabb szintű bíróságokat különböztetünk meg. Az első fokon eljáró bíróságok a városi bíróságok (*Općinski sudovi*) és a kereskedelmi bíróságok (*Trgovački sudovi*), a fellebbviteli bíróságok pedig a megyei bíróságok (*Županijski sudovi*) és a Horvát Köztársaság kereskedelmi fellebbviteli bírósága (*Visoki trgovački sud RH*). A megyei bíróságok járnak el a városi bíróságok döntéseivel szemben benyújtott fellebbezések tekintetében, és a Horvát Köztársaság kereskedelmi fellebbviteli bírósága jár el a kereskedelmi bíróságok döntéseivel szemben benyújtott fellebbezések tekintetében.

A megyei bíróságok és a Horvát Köztársaság kereskedelmi fellebbviteli bírósága csak meghatározott esetekben járhatnak el első fokon, az ilyen ügyekben hozott döntéseikkel szemben a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságához (*Vrhovni sud RH*) lehet fellebbezni.

Ennek megfelelően a magasabb fokú bíróságok csak kivételes esetben rendelkeznek hatáskörrel a kérelmek elbírására, ha az alacsonyabb fokú bíróságok megállapítják hatáskörük hiányát és továbbutalják az ügyet mérlegelésre.

2.2 Területi illetékesség („A” vagy „B” város bírósága rendelkezik-e illetékességgel az ügyekben?)

Annak meghatározása, hogy a konkrét ügyben melyik bíróság illetékes, több szemponttól is függ, de főszabály szerint az illetékes bíróság az alperes tekintetében általános illetékességgel rendelkező bíróság.

2.2.1 A területi illetékességre vonatkozó főszabály

A (területi) illetékességre vonatkozó főszabály az alperes állandó vagy ideiglenes lakóhelyét, jogi személyek esetén azok bejegyzett székhelyét követi.

2.2.2 A főszabály alóli kivételek**2.2.2.1 Mikor választhatok az alperes lakóhelye szerinti bíróság (a főszabály alkalmazásával meghatározott bíróság) és egy másik bíróság között?****2.2.2.2 Mikor kell az alperes lakóhelye szerinti bíróságtól (a főszabály alkalmazásával meghatározott bíróságtól) eltérő bíróságot választanom?****2.2.2.3 Maguk a felek kiköthetik-e olyan bíróság illetékességét, amely egyébként nem lenne illetékes?**

Az általános illetékességtől való eltérésként a polgári perrendtartás (50–66. cikkeiben) különös illetékességet határoz meg a perben együtt szereplő felek, a törvényes tartás, a kártérítés, a házassági jogi esetek, az apaság vagy anyaság megállapítása vagy megdöntése, az ingatlanokra vonatkozó és a birtokháborítási esetek, a légi járművekre és a tengeri járművekre vonatkozó esetek, az illetékesség megállapítására irányuló esetek olyan személyek tekintetében, akikre nézve nem alkalmazható az általános illetékesség a Horvát Köztársaság területén, a jogi személyek telephelye szerinti illetékesség, a külföldi személyek Horvát Köztársaság területén található képviselői szerve szerinti illetékesség, a Horvát Köztársaság fegyveres erőinek szervezeti egységeivel való jogviszonyból származó vitákra vonatkozó illetékesség, az öröklési jogi jogvitákra vonatkozó illetékesség, a végrehajtási és csőd eljárásokból származó jogvitákra vonatkozó illetékesség, a kifizetés helye szerinti illetékesség, a munkaviszonyból származó jogvitákra vonatkozó illetékesség, valamint a külföldi állampolgárokkal szembeni panaszokra vonatkozó kölcsönös illetékesség tekintetében.

A fenti esetekben a felperesnek nem kötelezően lehetősége van a főszabály alkalmazásával megállapított, az alperes lakóhelye szerinti bíróságtól eltérő bíróságot választani.

Végül, a polgári perrendtartás 70. cikke szerint a felek megállapodhatnak egy másik hatáskörrel rendelkező bíróság illetékességének kikötésében, ha a bíróság nem kizárólagos illetékességgel rendelkező bíróság.

3 Ha különös hatáskörű bíróság rendelkezik hatáskörrel, hogyan állapíthatom meg, hogy melyikhez kell fordulnom?

Attól függően, hogy az ügy polgári vagy kereskedelmi jogvitára vonatkozik, a kérelmet a városi bírósághoz (*Općinski sud*) vagy a kereskedelmi bírósághoz (*Trgovački sud*) kell benyújtani, a munkaügyi jogvitákat pedig Zágrábban emellett a városi munkaügyi bíróságoknál (*Općinski radni sud*) is be lehet nyújtani.

Utolsó frissítés: 06/02/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.